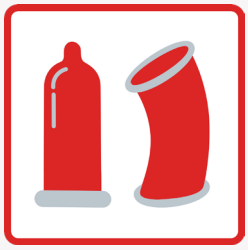
Zorgzone Noord Oost | Zorgzone Noord | Zorgzone Centrum West | Zorgzone Zuid Oost | Zorgzone Zuid

Gezondheidspreventie-info
van de zorgzones

SEKSUEEL OVERDRAAGBARE INFECTIES

Bijgewerkt: november 2026

Een initiatief van de vzw BRUSANO in het kader van haar opdracht van coördinatie van de zorgzones

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

De Gezondheidspreventie-info

De Gezondheidspreventie-info maakt deel uit van een breder project voor thematische coördinatie tussen generalistische actoren op het gebied van welzijn en gezondheidszorg in het Brussels Gewest.

Dit document bevat informatie en een selectie van bronnen over een bepaald preventiethema, zodat professionals zich kunnen informeren, bijscholen en hun doelgroepen beter kunnen begeleiden.

Van de twaalf behandelde thema's worden er acht door Vivalis als prioritair aangemerkt op het gebied van preventie (✓).

12 thema's, 12 uitdagingen voor de volksgezondheid

Baarmoederhalskanker ✓

Hitte(golven)

Alcohol ✓

Drugs

Darmkanker ✓

Vaccinatie ✓

Tuberculose ✓

Borstkanker ✓

Roken en vapen ✓

Diabetes type 2 ✓

Huidkanker en blootstelling aan de zon

Seksueel overdraagbare infecties (soi's)

Beschik jij over inhoud die je ons wil voorstellen?

Zijn er bronnen over een bepaald thema die niet in het document staan?

Laat het ons weten!

Seksueel overdraagbare infecties

Wat zijn soi's?

Seksueel overdraagbare infecties (soi's) worden voornamelijk overgedragen tijdens onbeschermde seksuele contacten (oraal, vaginaal of anaal). Sommige ervan kunnen ook worden overgedragen via huidcontact, via het bloed of van moeder op kind tijdens de zwangerschap, de bevalling of het geven van borstvoeding. Ze worden veroorzaakt door bacteriën, virussen of parasieten. De meest voorkomende soi's zijn **chlamydia, gonorroe, syfilis, humaan papillomavirus (hpv), virale hepatitis en hiv**.

Soi's kunnen verschillende symptomen veroorzaken, zoals pijn in de onderbuik, ongewone afscheiding of huiduitslag. Ze verlopen echter vaak zonder symptomen. **Screening is dus heel belangrijk om infecties op te sporen, tijdig te behandelen en complicaties te beperken**, zoals onvruchtbaarheid en bepaalde vormen van kanker. Tegenwoordig zijn er effectieve behandelingen die, als ze op tijd worden start, overdracht kunnen voorkomen, het verloop van de ziekte kunnen stoppen of zelfs tot genezing kunnen leiden.

Epidemiologische situatie in België en Brussel

In België blijven soi's een belangrijk volksgezondheidsprobleem. Volgens Sciensano blijft chlamydia de meest gediagnosticeerde soi. In 2024 daalde het aantal diagnoses voor het eerst sinds 2020, terwijl het aantal diagnoses van gonorroe en syfilis bleef stijgen (1). Voor hiv werden er in België 662 nieuwe diagnoses geregistreerd in 2024, tegenover 665 in 2023. Na een daling gedurende meerdere jaren werd tussen 2021 en 2023, na de coronacrisis, een stijging van het aantal diagnoses waargenomen (2).

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt in het bijzonder getroffen door hiv en andere soi's, met percentages die 3 tot 5 keer hoger liggen dan in het Vlaamse en het Waalse Gewest (1). Dat is met name te verklaren door het feit dat Brussel een grote internationale mobiliteit van de bevolking kent en dat bepaalde risicogroepen er oververtegenwoordigd zijn (3).

De betrokken bevolkingsgroepen verschillen naargelang de infectie. Volgens de nationale gegevens van Sciensano voor 2023 (4) komt chlamydia vooral voor bij jonge vrouwen (15 tot 29 jaar). Gonorroe wordt vaker vastgesteld bij mannen tussen 20 en 39 jaar, waarbij de prevalentie bijzonder hoog is bij mannen die seks hebben met mannen (MSM). Syfilis komt vooral voor bij mannen, met name bij MSM, en treft doorgaans een oudere bevolkingsgroep dan chlamydia (3). Voor hiv zijn de belangrijkste groepen die in België van oudsher het meest getroffen worden MSM en mensen uit Sub-Sahara-Afrika, hoewel we steeds meer uiteenlopende profielen zien (2).

Factoren die verband houden met blootstelling aan soi's

De blootstelling aan soi's kan door verschillende factoren worden beïnvloed: seksuele praktijken, aantal partners, gebruik van condooms (dat in België afneemt, 3) en andere preventiemiddelen, risicoperceptie, toegang tot betrouwbare en aangepaste informatie en, in bepaalde situaties, drugsgebruik vóór of tijdens seksuele betrekkingen (met inbegrip van chemsex).

In de praktijk: *de blootstelling kan niet worden beoordeeld op basis van één specifiek gedrag of het behoren tot één bepaalde groep, omdat ze het resultaat is van meerdere factoren, onder meer in verband met de toegankelijkheid van preventiemiddelen en zorg.*

Gecombineerde preventie om soi's tegen te gaan

Gecombineerde preventie houdt in dat verschillende preventiemethoden worden gecombineerd om het risico op het oplopen van een soi te verminderen en om de besmettingsketens te doorbreken. Die praktijk is gebaseerd op verschillende complementaire tools. (5,6)

- **Beschermingsmiddelen:** aan te passen aan de seksuele praktijken (externe of interne condooms, latexdoekjes enz.).
- **Vaccinatie:** tegen papillomavirus (hpv) en hepatitis A en B.
- **Screening:** regelmatige screening is belangrijk, zelfs als er bescherming wordt gebruikt, want voorbehoedsmiddelen zijn niet 100% doeltreffend.
- **Preventieve behandelingen tegen hiv:** PrEP (pre-exposure profylaxe) vermindert het risico op infectie aanzienlijk bij seronegatieve mensen die aan hiv worden blootgesteld. PEP (post-exposure profylaxe) is een spoedbehandeling die zo snel mogelijk na een mogelijke blootstelling moet worden gestart.
- **Het principe van 'Undetectable = Untransmittable (U=U)':** iemand met hiv die een doeltreffende behandeling volgt, waardoor de virale lading niet meer te detecteren is, draagt het virus niet over.
- **Partners op de hoogte brengen:** om de besmettingsketen te doorbreken.

In de praktijk: *het is heel belangrijk om de preventiemiddelen af te stemmen op de gewoonten, behoeften en levenssituatie van elke persoon, om mensen beter te begeleiden bij hun keuzes en therapietrouw te bevorderen.*

Toegang tot preventie en zorg: ongelijkheden op het gebied van seksuele gezondheid

De toegang tot preventie en zorg kan worden belemmerd door verschillende obstakels: gebrek aan passende informatie, taalbarrières, financiële of administratieve problemen, onbekendheid met de beschikbare diensten, stigmatisering en discriminatie. Ook sociale en culturele normen rond seksualiteit kunnen invloed hebben op het gebruik van preventiemiddelen.

Die moeilijkheden kunnen vooral spelen bij migranten, sekswerkers, drugsgebruikers, LGBTQIA+-personen, jongvolwassenen en mensen in kwetsbare situaties.

Die factoren kunnen elkaar bovendien versterken en de ongelijkheden op het gebied van seksuele gezondheid vergroten.

In de praktijk: *het is heel belangrijk om open en zonder oordeel over seksuele gezondheid te praten en te kijken welke obstakels iemand tegenkomt, zodat je samen met die persoon passende oplossingen kunt zoeken en de toegang tot betrouwbare informatie, preventie en zorg kunt vergemakkelijken.*

Inhoudsopgave

Referentie-organisaties 6

Tools 7

Voor het grote publiek **7**

Informeren **7**
Animeren **10**
Verwijzen **12**

Voor professionals **15**

Informatie inwinnen **15**
Bijscholen **16**

Referenties 18

Legende

Informeren / Informatie inwinnen

- Verslagen, templates, strategische plannen, brochures met tekstuele informatie
- Organigrammen, beslissingsbomen, brochures met visuele informatie
- Video's, audiobestanden
- Uitsluitend online beschikbare bronnen
- Boeken

Animeren

- Spelletjes/workshops
- Consultatiehulp

Verwijzen

- Individueel (consultaties enz.)
- In groepsverband (workshops, gemeenschapsactiviteiten enz.)
- Telefonisch contact
- Online contact (chat/e-mail)

Bijscholen

- Face-to-face opleidingen
- Online opleidingen/webinars
- Begeleiding, intervisie, supervisie

Referentie-organisaties

Sensoa

Sensoa is het Vlaamse expertisecentrum over seksuele gezondheid. Het promoot positieve, inclusieve en verantwoorde seksualiteit, draagt bij aan de preventie van hiv en soi's en bestrijdt discriminatie op basis van seksualiteit en genderidentiteit.

Sensoa ontwikkelt en verspreidt educatieve tools, bewustmakingscampagnes en opleidingen voor professionals in de jeugd- en gezondheidszorg, de sociale sector en het onderwijs.

Voor meer informatie: Sensoa - Expertisecentrum voor seksuele gezondheid

Observatoire du sida et des sexualités

Het Observatoire du sida et des sexualités (OSS) is een onderzoekscentrum van de Université Libre de Bruxelles (ULB) dat gespecialiseerd is in onderzoek naar hiv/aids, seksualiteit en de daarmee samenhangende maatschappelijke uitdagingen. Het levert kennis en analyses die bijdragen aan een beter begrip van de uitdagingen op het gebied van seksuele gezondheid en aan de uitstippeling van beleid en preventiemaatregelen.

Voor meer informatie: Observatoire du sida et des sexualités | Université libre de Bruxelles

La Plateforme

Deze vereniging stond voorheen bekend als 'Plateforme Prévention Sida', maar heeft in mei 2026 een nieuwe naam gekregen. De organisatie is actief in Wallonië en Brussel en zet zich in voor de preventie van hiv/aids en andere seksueel overdraagbare infecties (soi's).

Al meer dan 20 jaar ontwerpt, ontwikkelt en verspreidt ze preventietools en -campagnes. In 2018 fuseerde de organisatie met SidAids Migrants/SIREAS, waardoor haar preventiewerk onder Afro-Latino-Caribische doelgroepen werd opgevoerd.

Voor meer informatie: La Plateforme

Ex Æquo

Ex Æquo is een vereniging voor gemeenschapsgezondheid die zich richt op mannen die seks hebben met mannen (MSM). De organisatie ontwikkelt preventie- en voorlichtingsprogramma's rond seksuele gezondheid en biedt begeleiding die is afgestemd op de behoeften van hun doelgroep.

Voor meer informatie: Ex Æquo

O'YES Asbl *(Organization for Youth Education & Sexuality)*

O'YES (voorheen SIDA'SOS) is in 2009 opgericht door en voor jongeren en is een organisatie die zich inzet voor voorlichting en bevordering van seksuele gezondheid bij jongeren. Ze maakt jongeren bewust via voorlichting door leeftijdsgenoten, om zo hun opvattingen te veranderen en gedrag te stimuleren dat op de lange termijn goed is voor hun seksuele gezondheid.

Voor meer informatie: O'YES ASBL

Tools

Voor het grote publiek

Informeren

NL
Informatie voor jongeren en ouders
Sensoa

De website Allesoverseks.be geeft betrouwbare en toegankelijke informatie over seksualiteit, het lichaam, relaties, soi's en hiv, anticonceptie, vruchtbaarheid en gender. De site is bedoeld voor jongeren vanaf 16 jaar en volwassenen, maar ook voor ouders en professionals die op zoek zijn naar informatie over die onderwerpen.

FR, NL, EN, AR, ES, PT
De kleine gids voor soi's
O'YES en Ex Aequo, 2024-2025

De kleine gids voor soa's wil jongeren en het grote publiek informeren en bewust maken van soi's. De gids is beschikbaar in zes talen (Frans, Nederlands, Engels, Arabisch, Spaans en Portugees)

FR + multilingue*
Informatie voor verschillende doelgroepen
La Plateforme

De website van La Plateforme biedt informatie en tools aan over hiv en soi's. De website bestaat uit verschillende pagina's die gericht zijn op verschillende doelgroepen:

- La Plateforme, bedoeld voor het **grote publiek**
- Vivre avec le VIH, bedoeld voor **mensen met hiv**
- Cool and Safe, bedoeld voor mensen uit gemeenschappen van buitenlandse afkomst, beschikbaar in verschillende talen*
- Tools, bedoeld voor professionals

*Nederlands, Engels, Spaans, Italiaans, Portugees, Duits, Lingala, Swahili, Af-Soomaali, Bulgaars, Pools, Turks, Pashto, Arabisch.

FR/EN/NL/ES/PT
Informatie speciaal voor mannen die seks hebben met mannen (MSM)
Vzw Ex Aequo

De website van Ex Aequo geeft mannen die seks hebben met andere mannen (MSM) aangepaste informatie over preventie, bevordering van seksuele gezondheid en risicobeperking.

De website stelt ook bewustmakingstools (brochures, posters, flyers) ter beschikking en biedt de mogelijkheid om gratis materiaal voor risicobeperking te bestellen dat thuis wordt bezorgd.

NL
Informatie speciaal voor transgenders
Transgender Infopunt

De website van Transgender Infopunt geeft informatie over de seksuele gezondheid van transgender- en non-binaire personen. De site gaat in op de preventie van soi's en geeft onder andere preventie- en risicobeperkende tips die zijn afgestemd op mensen die bepaalde genitale ingrepen hebben ondergaan.

FR/NL
Guide de santé sexuelle pour les personnes transgenres (Gids over seksuele gezondheid voor transgenders)
Genre Pluriels en Ex Aequo, 2016

Deze Franstalige gids over seksuele gezondheid is bestemd voor transgenders en hun partners, en gaat in op de preventie van hiv en soi's. Er wordt rekening gehouden met seksuele praktijken, hormoonbehandelingen en de specifieke kenmerken van bepaalde chirurgische ingrepen.

FR
Informatie over screening en gecombineerde preventie
Ex Aequo en vzw O'Yes

De website Dépistage.be is bedoeld voor iedereen en biedt actuele informatie over hiv- en soi-screening en gecombineerde preventiestrategieën.

Er worden ook bewustmakingstools zoals brochures, folders, posters, video's en podcasts aangeboden.

FR
Specifieke informatie over PrEP
Aide Info Sida, Alias, Ex Aequo, La Plateforme

De website MyPrEP.be bevat informatie over pre-exposure profylaxe (PrEP). Die gids is bedoeld voor het grote publiek en geeft uitleg over hoe PrEP werkt, hoe je er toegang toe krijgt, in welke centra in België je terecht kunt en onder welke voorwaarden de kosten worden vergoed.

FR

Informatie speciaal voor jongeren

Vzw O'YES

De website van O'YES biedt tools en informatie aan over relaties, emoties en seksualiteit, gaande van toestemming, relaties, anticonceptie, hiv en soi's tot LGBTQIA+-kwesties.

De vereniging stelt aan verschillende professionals brochures en posters ter beschikking om jongeren op een interactieve en speelse manier bewust te maken.

FR

Informatie speciaal voor vrouwen die seks hebben met vrouwen

Go To Gyneco, een project van de vzw O'YES

De website Go To Gyneco! bevat informatie die vooral gericht is op lesbische, biseksuele, panseksuele personen en iedereen die zich in die gemeenschappen herkent.

Er zijn ook tools beschikbaar om het bewustzijn rond seksuele gezondheid en het screenen op soi's te vergroten.

Animeren

NL
Animatietools voor het grote publiek
Sensoa

Sensoa stelt aan professionals in de welzijns- en gezondheidszorg en het onderwijs educatieve hulpbronnen ter beschikking die zijn afgestemd op verschillende doelgroepen. De website biedt onder meer tools aan over seksuele gezondheid, preventie van hiv/soi's, relaties en toestemming, en hulpbronnen om mensen met hiv en hun omgeving te begeleiden.

Hier vind je de tools: Tools van Sensoa

14 talen
Zanzu
Sensoa

Zanzu is een meertalige* tool die gesprekken over seksuele gezondheid vergemakkelijkt met mensen die weinig of geen Frans of Nederlands spreken. De tool behandelt verschillende onderwerpen rond seksualiteit, anticonceptie, relaties, zwangerschap, hiv en andere soi's.

*14 talen: Albanees, Arabisch, Duits, Engels, Farsi (Perzisch), Frans, Nederlands, Pashto, Portugees, Roemeens, Russisch, Somalisch, Spaans, Tigrinya, Turks

Voor meer informatie: Zanzu | Seksuele gezondheid in 14 talen

FR
Tableaux des dépistages des IST (Tabel soi-screening)
O'YES en Ex Aequo, 2026

Op de website depistage.be staan overzichtstabellen waarin voor elke seksueel overdraagbare infectie (soi) de wijze van overdracht, de soorten screening en de na te leven termijnen worden gegeven. Welzijns- en gezondheidsprofessionals kunnen die handige overzichten gebruiken tijdens consultaties of bewustmakingsevents. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende formaten, waaronder een poster en een postkaart.

Hier vind je de tools: Tableaux de dépistage des IST

FR
Animatietools voor specifieke doelgroepen
La Plateforme

Het platform stelt professionals animatietools ter beschikking rond hiv, soi's en seksuele gezondheid in de breedste zin van het woord. Die hulpbronnen zijn afgestemd op verschillende doelgroepen: volwassenen, jongeren, mensen met een migratieachtergrond en mensen met hiv.

Alle tools zijn gratis; alleen de verzendkosten zijn voor rekening van de aanvragers.

Hier vind je de tools: Tools van La Plateforme

FR
Animatietools voor jongeren
O'YES

De vzw O'YES ontwikkelt educatieve tools om op een concrete, interactieve en speelse manier het thema relationele, emotionele en seksuele voorlichting aan te snijden. Met dat materiaal kunnen verschillende onderwerpen worden besproken met jongeren, zoals toestemming, liefdesrelaties, anatomie, soi's en voorbehoedsmiddelen. De educatieve tools zijn bedoeld voor jongeren vanaf 15 jaar en kunnen worden gehuurd of aangekocht.

Hier ontdek je de tools: O'YES - Outils pédagogiques

FR
Pictogrammes d'entretien (Gesprekspictogrammen)
Centre S (centrum voor seksuele gezondheid in Luik)

Deze tool bestaat uit toegankelijk beeldmateriaal en maakt het gemakkelijker om te praten over preventie van soi's. Daarbij wordt rekening gehouden met taal- en culturele barrières. Het is voor welzijns- en gezondheidsprofessionals een handig hulpmiddel bij gesprekken met mensen die de taal onvoldoende beheersen.

Meer informatie over de tool: Pictogrammes d'entretien

FR
Ouvrons le dialogue sur la santé sexuelle entre médecins généralistes et personnes migrantes vivants avec le VIH (Laten we een dialoog aangaan over seksuele gezondheid tussen huisartsen en migranten met hiv)
La Plateforme en Culture & Santé, 2021

Deze Franstalige interactieve tool is bedoeld voor huisartsen en bevordert de dialoog over seksuele gezondheid met migranten met hiv. De tool bestaat uit drie complementaire delen: een praktische fiche, een interactieve website en een gezondheidsboekje.

Voor meer informatie: Outil interactif d'aide à la prise en charge de la santé sexuelle des PVVIH migrantes - Plateforme Prévention Sida

Verwijzen

NL
Lumi: luisterend oor en informatie over seksualiteit

Lumi biedt een gratis en anonieme luister- en voorlichtingsdienst aan om vragen te beantwoorden over relaties, seksualiteit en seksuele geaardheid.

De dienst is via verschillende kanalen toegankelijk:

- **Chat:** maandag, woensdag en donderdag van 18.30 tot 21.30 uur.
- **Telefoon:** maandag van 18.30 tot 21.30 uur.
- **E-mail:** 24 uur per dag en 7 dagen per week, met een reactie binnen 7 dagen.

Voor meer informatie: Relaties en seks | Lumi

FR/NL
Locaties voor soi- en hiv-screening

La Plateforme publiceert een interactieve kaart met een overzicht van de screeningslocaties voor hiv en soi's in België.

Een hiv- en soi-screening is ook mogelijk bij een huisarts. Op de websites van de FBHAV en van de BHAK kunnen mensen een huisarts vinden in Brussel.

De website Be.Tested geeft ook een overzicht van de centra voor gezinsplanning die een snelle hiv-screening (TROD) aanbieden, met praktische informatie over de locaties en de openingstijden voor de tests.

FR/EN/NL/ES/PT
Ex Aequo: begeleiding voor mannen die seks hebben met mannen (MSM)

De vzw Ex Aequo biedt informatie en begeleiding aan rond hiv, soi's, PrEP en chemsex, organiseert praatgroepen en activiteiten onder peers en stelt materiaal voor preventie en risicobeperking ter beschikking. Het vergemakkelijkt ook de toegang tot gay- en hiv-vriendelijke zorgverleners dankzij het TTBM-netwerk (Très Très Bons Médecins).

De diensten van de vzw: Neem contact met ons op! | ex aequo - Nederlands

Het TTBM-netwerk: Een homovriendelijke en hiv-vriendelijke arts vinden

FR
Hiv-referentiecentra

Het Brussels Gewest heeft verschillende hiv-referentiecentra in ziekenhuizen, die zorgen voor medische zorg en multidisciplinaire begeleiding van mensen met hiv (opvolging, toegang tot

preventieve en curatieve behandelingen, verpleegkundige, psychologische en sociale begeleiding).

Bekijk de volledige lijst: Centres de référence VIH - La Plateforme

FR
Screening-sms: partners op de hoogte brengen
O'YES & Ex Aequo

Deze handige en anonieme tools is bedoeld voor iedereen die een soi heeft opgelopen en zijn of haar partners anoniem wil waarschuwen.

Meer informatie: https://depistage.be/envoyer-un-sms/

Video met uitleg: SMS DEPISTAGE

FR
Le répertoire des actions
Stratégies concertées

Het repertorium van de gezamenlijke strategieën voor soi's/hepatitis/hiv geeft een overzicht van de organisaties en acties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest op het gebied van preventie en behandeling van hiv, soi's en hepatitis. Daarmee kan je hulpbronnen zoeken op regio, doelgroep of soort actie.

De acties zijn onder meer psychosociale begeleiding, groepsactiviteiten en -workshops, screening, praat- en zelfhulpgroepen, terbeschikkingstelling van materiaal voor preventie en risicobeperking, medische zorg en behandelingen, en vaccinatie.

Bekijk het repertorium: Répertoire - Stratégies concertées

FR
Beschermingsmiddelen vinden in Brussel

Op de website Dépistage.be staat een overzicht van de plaatsen in Brussel waar je beschermingsmiddelen kunt kopen, met name externe en interne condooms. Op die site vind je distributiepunten en geschikt materiaal om hiv en andere soi's te voorkomen.

Voor meer informatie: Trouver des moyens de protection à Bruxelles

FR
Aide info Sida: begeleiding voor mensen met hiv

Aide Info Sida biedt verschillende vormen van ondersteuning en begeleiding rond hiv:

- **Telefonische hulp** : anonieme en gratis dienst op **0800 20 120**, elke dag, ook in het weekend, van 18.00 tot 21.00 uur.

• **Praatgroep**: elke tweede vrijdag van de maand, behalve op feestdagen, van 19.00 tot 22.00 uur, **Grasmarkt 105, 1000 Brussel**.

• **Begeleiding van mensen met hiv:** morele steun door een vrijwilliger thuis, in het ziekenhuis of op een andere plaats die is afgestemd op de behoeften van de betrokkene.

Voor meer informatie: Aide Info Sida

FR

Sofélia: begeleiding voor mensen met hiv en/of in een kwetsbare situatie

Sofélia biedt een opvang- en sociale begeleidingsdienst aan voor mensen met hiv en/of in een kwetsbare situatie. De vereniging helpt mensen bij formaliteiten en zorgt ervoor dat ze toegang krijgen tot hulpbronnen en diensten die bij hun behoeften passen.

Voor meer informatie: Sofélia

FR

Go to gyneco: begeleiding voor vrouwen die seks hebben met vrouwen

Het Go To Gyneco-project publiceert een repertorium waarmee je zorgverleners (gynaecologen, huisartsen, psychologen en verloskundigen) kunt zoeken of aanbevelen die een inclusieve en respectvolle (safe) aanpak hanteren.

Voor meer informatie: Go To Gyneco!

Voor professionals

Informatie inwinnen

NL

Website van Sensoa

De website van Sensoa biedt informatie, educatief materiaal en hulpmiddelen om mensen bewust te maken van seksuele gezondheid, preventie van hiv en soi's, anticonceptie, relaties, toestemming en seksueel geweld. De site is vooral bedoeld voor professionals in de welzijns- en gezondheidszorg en het onderwijs. Ze vinden er materiaal dat is aangepast aan verschillende doelgroepen om te informeren, bewust te maken en te begeleiden.

Meer informatie: Sensoa - Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid

FR/NL/EN/DE

Interactieve tool 'Aanpak van soa's door de eerste lijn'

Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE), 2019-2026

Zorgverleners kunnen deze interactieve tool tijdens consultaties gebruiken bij de behandeling van seksueel overdraagbare infecties (soi's). Het geeft hen praktische aanbevelingen over screening, behandeling en opvolging van soi's om klinische beslissingen te ondersteunen en de werkwijzen af te stemmen naargelang de concrete situaties.

Voor meer informatie: Aanpak van soa's door de eerste lijn

FR

Hulp bij consultaties: seksuele gezondheid en soi's

Société Scientifique de Médecine Générale (SSMG), bijgewerkt in 2025

De SSMG stelt huisartsen praktische hulpmiddelen ter beschikking om hen te ondersteunen bij het bespreken van seksuele gezondheid tijdens consultaties. De tools maken het makkelijker om de behoeften van patiënten in kaart te brengen, seksueel overdraagbare infecties (soi's) te voorkomen en te screenen, en door te verwijzen naar de juiste zorg.

Voor meer informatie: Santé sexuelle / IST - SSMG

FR

Accompagnement des personnes vivant avec le VIH dans les lieux d'accueil pour personnes âgées (Ondersteunen van mensen met hiv in woonzorgcentra)

La Plateforme, 2022

Deze gratis gids in pdf-formaat is bestemd voor leidinggevenden en medewerkers van rusthuizen, woonzorgcentra, serviceflats en dagcentra, en voor mensen die professionals opleiden. Hij kan ook nuttig zijn voor mensen met hiv die in die instellingen verblijven. De gids is bedoeld om de opvang en begeleiding van mensen met hiv te vergemakkelijken door teams richtlijnen en praktische hulpmiddelen aan te reiken.

Voor meer informatie: Accompagnement des personnes vivant avec le VIH dans les lieux d'accueil pour personnes âgées

Bijscholen

NL
Opleidingen van Sensoa
Sensoa

De website van Sensoa centraliseert het aanbod van opleidingen over seksuele gezondheid en preventie van hiv/soi's, met thema's als toestemming, anticonceptie, seksuele diversiteit en gecombineerde preventie. Deze opleidingen zijn bedoeld om de vaardigheden van hulpverleners te versterken en de implementatie van volledige seksuele educatie in verschillende professionele contexten te ondersteunen.

Meer informatie: academie.sensoa.be

FR
Opleidingen van La Plateforme
La plateforme

La Plateforme biedt opleidingen aan voor professionals in de psycho-medisch-sociale sector, vrijwilligers en buurtwerkers. Die opleidingen zijn bedoeld om de kennis en vaardigheden te verbeteren over seksuele gezondheid, preventie van hiv en soi's, en gebruik van preventie- en animatiemiddelen. Er wordt een interculturele aanpak gehanteerd die is afgestemd op de verschillende doelgroepen.

Contactpersoon: Trésors Kouadio - t.kouadio@la-plateforme.be

Meer informatie: Opleidingen | La Plateforme

FR
Opleidingen van de FLCPF
Fédération Laïque de Centres de Planning Familial

De Fédération Laïque de Centres de Planning Familial (FLCPF) biedt bijscholingen aan over seksuele en reproductieve gezondheid voor professionals in de jeugd-, welzijns- en gezondheidszorg en het onderwijs.

Meer informatie: Opleidingscatalogus 2026-2027

Volgende opleiding (maart 2027): IST & VIH : mise à jour médicale

FR
Opleidingen van Ex Aequo
Ex Aequo

Ex Aequo biedt twee opleidingsmodules aan voor professionals in de gezondheidszorg en de psycho-medisch-sociale sector. De eerste gaat over de specifieke behoeften van mannen die seks hebben met mannen (MSM). De tweede opleiding gaat in op chemsex en het gebruik van psychoactieve

middelen in een seksuele context. De opleidingen zijn bedoeld om meer inzicht te krijgen in de situatie van de doelgroepen en de begeleiding daarop af te stemmen.

Contacts :
- Module MSM: info@exaequo.be (€ 100/uur, incl. btw)
- Module chemsex: info@chemsex.be (€ 150/uur incl. btw)

Meer informatie: Opleidingsmodules - Ex Aequo

FR

Opleiding van 'Go To Gynéco'

Het Go To Gyneco-project biedt een opleiding aan voor alle professionals in de welzijns- en gezondheidszorg die hun opvang en begeleiding van lesbische, biseksuele en panseksuele doelgroepen (vrouwen die seks hebben met vrouwen) willen verbeteren en/of hun kennis over die doelgroep op het gebied van seksuele gezondheid (inclusief mentale en fysieke gezondheid) willen uitbreiden.

De opleiding is gratis of tegen betaling, afhankelijk van verschillende factoren.

Meer informatie: Opleiding en materiaal - Go To Gyneco!

Referenties

1. Sciensano, 2025, Brussel. Tussentijds epidemiologisch bulletin over seksueel overdraagbare infecties in 2024. Surveillance des infections sexuellement transmissibles. Situation épidémiologique au 31 décembre 2023

2. Sciensano, 2025, Brussel. Epidemiologie van hiv in België. Toestand op 31 december 2024. https://www.sciensano.be/fr/biblio/epidemiologie-du-vih-en-belgique-situation-au-31-decembre-2024

3. Sciensano, 8 januari 2026, Brussel, België. Overdraagbare aandoeningen: Hiv, rapport over de gezondheidstoestand. https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/overdraagbare-aandoeningen/hiv-en-andere-seksueel-overdraagbare-aandoeningen

4. Sciensano, 2024, Brussel. Surveillance des infections sexuellement transmissibles. Situation épidémiologique au 31 décembre 2023. Surveillance van seksueel overdraagbare infecties. Epidemiologische situatie op 31 december 2023 | sciensano.be

5. O'YES en Ex Aequo, 2026. La prévention combinée, Dépistage.be. Prévention combinée - depistage.be

6. La Plateforme, 2026. La prévention combinée, la-plateforme.be. La prévention combinée, c'est quoi ? | La Plateforme

Zorgzone Noord Oost | Zorgzone Noord | Zorgzone Centrum West | Zorgzone Zuid Oost | Zorgzone Zuid

Brusano zorgt voor de coördinatie van de vijf zorgzones, waarvan een van de taken preventie is, namelijk het ondersteunen van de actoren in de welzijns- en gezondheidssector binnen de zorgzone om de gezondheidspreventie te versterken, met als doel:

- ervoor te zorgen dat de lokale bevolking hun eigen gezondheid meer in eigen handen neemt;
- ervoor zorgen dat screening en vaccinatie makkelijker toegankelijk zijn, zoals vastgelegd door de bevoegde overheid in de preventiedoelstellingen.

De maandelijkse thematische coördinatie baseert zich voor zijn activiteiten op de 'Gezondheidspreventie-info'.

Voor meer informatie over de activiteiten van de zorgzones:

Zorgzone Noord

www.zorgzone-noord.brussels
info@zorgzone-noord.brussels
+32 2 318 60 54

Zorgzone Noord Oost

www.zorgzone-noord-oost.brussels
info@zorgzone-noord-oost.brussels
+32 2 318 60 57

Zorgzone Centrum West

www.zorgzone-centrum-west.brussels
info@zorgzone-centrum-west.brussels
+32 2 880 29 87

Zorgzone Zuid

www.zorgzone-zuid.brussels
info@zorgzone-zuid.brussels
+32 2 880 29 88

Zorgzone Zuid Oost

www.zorgzone-zuid-oost.brussels
info@zorgzone-zuid-oost.brussels
+32 2 318 60 58

VU: Valentine Musette | Breydelstraat 40 rue Breydel | 1040 Brussel • Bruxelles

BRUSANO
Een initiatief van de vzw BRUSANO in het kader van haar opdracht van coördinatie van de zorgzones

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE